

ПРОФИЛИРАНА ГИМНАЗИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ - ЯМБОЛ

ул. „Цар Иван Александър“ №12; Тел: 046/ 98 88 46; 046/ 66 16 89

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

УЧЕБНА 2022/2023 година

**Програмата е създадена на основание чл. 2631 ал. 1, т. 9 от Закона за
предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на ПС с
Протокол № 20.12.09.2022 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието е важен момент от живота на всеки човек. Във всяко общество съществува група от хора, чийто статус, възможности за развитие и обучение изискват по-специални условия. Един от основните приоритети на специалното образование е свързан с приобщаването на децата и учениците от уязвимите групи.

Уязвими са онези деца и ученици, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права.

Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и образованието, и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; влошени финансови условия; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н

Децата и учениците от уязвимите групи имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението ни към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. Ние възприемаме уязвимите групи от деца и ученици като деца със способности и потенциал, а не като деца единствено с проблеми и ограничения.

Приобщаващото образование представлява процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца. То е насочено към всички групи деца, застрашени от изключване – жертви на насилие, работещи деца, деца – имигранти и емигранти, деца – бежанци, деца от етнически и религиозни малцинства, разселени деца, деца от зони на конфликти, безпризорни деца, деца от социално слаби семейства, деца – сираци, хронично болни, деца, инфектирани с вируси на трудно лечими болести.

Достигането на стандарта за приобщаващо образование в Профилирана гимназия „Васил Левски“ – Ямбол изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците. Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока за изграждане на среда за:

- разгръщането на потенциала за всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантис поведение.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Закон за предучилищното и училищното образование.
2. Наредба за приобщаващото образование.

3. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
4. Закон за защита от дискриминацията.
5. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в Профилирана гимназия „Васил Левски“ съобразено техните интереси, потребности и нужди.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му е това е здраво залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според приобщаващото образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чува и мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Конкуренцията стимулира развитието, а сътрудничеството – сплотява общността.

IV. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи включва:

1. Принципите на приобщаващото образование;
2. Условието и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;
3. Условието и реда за осигуряване на допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката за индивидуалните им

потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;

4. Изграждане на позитивен психологически климат в училището;
5. Структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици със специални образователни потребности и на ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т.1 е 2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
6. Условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

V. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в Профилирана гимназия „Васил Левски“ – Ямбол за координатор е определен психолога, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата да приобщаващото образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и включва различна екипна работа и осигуряване или насочване към занимания по интереси.

Кариерното ориентиране на учениците от XI и XII клас, провеждано от консултанти към кариерния център, морални и материални награди също са част от общата подкрепа на учениците.

Общата подкрепа включва и други дейности, описани в Наредбата за приобщаващото образование.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от Профилирана гимназия „Васил Левски“ – Ямбол.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Ученици, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- Деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- Деца с хронични заболявания;
- Деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- Работа с ученика и семейството по всеки конкретен случай;
- Специализирани средства;
- Ресурсно подпомагане.

При необходимост се изработва индивидуална програма за допълнителна работа по съответните учебни предмети с цел преодоляване на затрудненията от ученика. Деца от уязвими групи, които показват изявиени дарби се включват в допълнителни занимания за развиване на способностите им.

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	Постоянен	учители, педагогически съветник	
Екипна работа на учителите от даден клас	Постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Ранно откриване на ученици в риск и с обучителни затруднения	Постоянен	педагогически съветник, учители	
Дейности по Механизъм за обхват	Постоянен	член на комисия по обхват	
Приемане на план-програма за противодействие на училищния тормоз	м. IX. 2022 г.	педагогически съветник	
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоза	през учебната година	педагогически съветник, класни ръководители	
Оценка на потребността от допълнителна подкрепа на ученици в риск, с хронични заболявания и тези с изявиени дарби	м. IX-X. 2022 г.	Екип за личностно развитие, сформирани за конкретен случай	
Сформиране на екипи за допълнителна подкрепа	през учебната година	координатор	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.X. 2022 г.	директор	
Включване на учениците в организирани образователни, творчески,	през учебната година	учители	

възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности			
Обобщаване на индивидуалния напредък на децата, получаващи подкрепа и при необходимост изготвяне на индивидуални планове за действие	до 14 дни след подаване на сигнал/анализ от класен ръководител	класни ръководители и педагогически съветник	При необходимост
Награждаване на ученици за постигнати успехи	през учебната година	директор	При определен повод за поощрение
Представяне на проекти и дейности по интереси	м.Х.2022 г	директор, учители	
Кариерно ориентиране и консултиране	през учебната година	педагогически съветник, класни ръководители, специалисти от ЦПЛР	
Оценка на потребности със СОП	м.Х.2022 г	екип	
Превантивни мерки за недопускане на отпадане от училище	през учебната година	директор, учители	
Повишаване интереса на учениците чрез участие в мероприятия на училището	съгласно годишния план	учители, педагогически съветник	
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в олимпиади, състезания и др.	през учебната година	учители	
Обучение на педагогически специалисти, във връзка с дейностите по реализация на обща и допълнителна подкрепа	по график, заложен в план за квалификация	директор, заместник директори, педагогически съветник	

ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към средата на училището	учебна 2022/2023г.	директор, учители	

Разчупване стереотипа за провеждане на родителски срещи	учебна 2022/2023г.	директор, учители	
Сътрудничество с различни организации – „Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“, ПИЦ към община Ямбол, МКБППМН, Център Кариерно развитие към ОДК, РЦПППО и др	учебна 2022/2023г.	директор, учители	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.